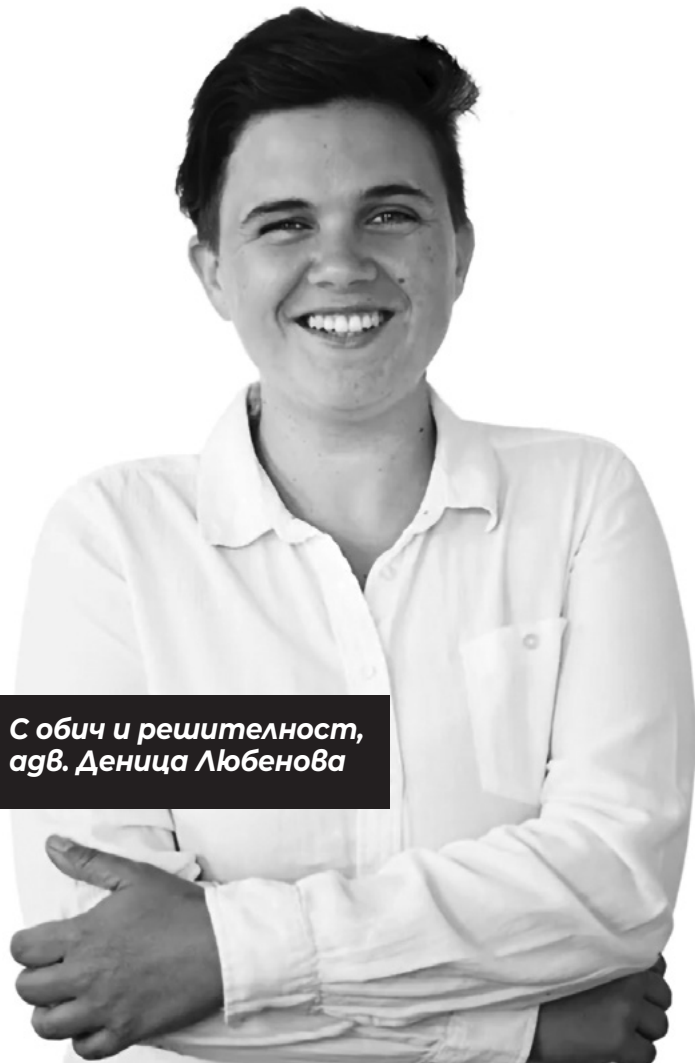

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**С обич и решителност,
адв. Деница Любенова**

Скъпи приятели и съюзници,

2024 беше година, изпълнена с предизвикателства за всички, които вярват в равноправието, свободата и човешкото достойнство. Видяхме как нови законови ограничения, като приетите промени в Закона за пре-дучилищното и училищното образование, застрашават правото на младите хора да растат в среда на информираност и приемане. Бяхме свидетели на нестабилна политическа обстановка в България, в която правата на човека се превръщат в разменна монета за постигане на политически цели. Нападението срещу Народния театър повдигна болезнени въпроси за опитите за цензура, културата и демократичните ценности изобщо.

На световната сцена завръщането на Тръмп в Белия дом засили тревогите за глобалния натиск срещу ЛГБТИ правата и срещу правата на човека като цяло. Спряното външно финансиране на САЩ има пряко отражение върху качеството за живот, бедността и борбите за равнопоставеност по света. За нас от Действието освен пряко финансово отражение, то имаше и своето политическо такова – с встъпването в длъжност на новия президент на САЩ ние изгубихме най-големия си съюзник.

Но в тези трудни моменти ние не се отказахме. Защото знаем, че пътят към равноправието и социалната промяна не е спринт, а маратон. Той няма край – трябва да го поддържаме всеки ден, с всяко действие, с всеки глас, който избираме да използваме.

Благодарим на всички вас – тези, които ни подкрепяте, които заставате с нас, които вярвате, че справедливостта е кауза, за която си струва да се борим. Обещаваме ви, че ние ще останем – в съдебните зали, на площадите, в офиса. Ще продължим да защитаваме правото на достойнство и равенство, докато България стане дом за всички.

Заедно продължаваме напред!

От 2020 г. насам правният екип на ЛГБТИ организация Действие е провел правни консултации на

300 различни човека
или наг **2000** часа

Наг **100** дела, са заведени пред национални съдилища

Заведените дела пред ЕСПЧ са **15**
5 от тях са приключили успешно.

7 жалби са подадени до Европейската комисия с оглед неизпълнението на Правото на ЕС.

През 2024 г. Действие, екипът, събитията и делата ни са били отразявани наг

90 пъти
в медийното пространство.

За 2024 г. екипът на Действие е събрал **30 000** лева
от гарения от частни лица.

НИЕ СМЕ ЛГБТИ ОРГАНИЗАЦИЯ ДЕЙСТВИЕ

*Правозащитна
неправителствена организация,
сформирана в началото на 2010 г.*

Действие сме организация, която допринася за промяна в живота на ЛГБТИК+ хората в България.

Визията ни е да постигнем пълно правно признаване и социално включване на ЛГБТИК+ хората в общество, в което те да се чувстват сигурни и признати.

ВОДИМ

стратегически дела и извършваме застъпничество с цел постигане на законодателни промени.

ПРЕДОСТАВЯМЕ

безплатна правна помощ и представителство пред национални и международни съдилища.

ОРГАНИЗИРАМЕ

публични събития, протести, шествия:

- София Прайд
- София Прайд Филм Фест
- Форум Права
- Шествие за равнопоставеност
- Шествие за правата на жените

ОБУЧАВАМЕ

администрация, частни компании и активни граждани.

НАЦИОНАЛНА ЛГБТИ ПРАВНА ПРОГРАМА

Правната ни програма е услуга в подкрепа на ЛГБТИК+ общността.

Тя се занимава със застъпничество пред вътрешните и международните съдилища при нарушени човешки права на ЛГБТИК+ хора.

Чрез нея водим стратегически дела, чиято цел е промяна на законодателството на РБ и с това подобряване на живота и състоянието на ЛГБТИК+ хората.

Услугата се предоставя в България и чужбина от **2014 г.**

ДЕЛАТА НИ ПРЕД ЕСПЧ

ще доведат до промяна на българското законодателство.

ЛГБТИ организация Действие води 10 дела пред ЕСПЧ, касаещи различни сфери на ЛГБТИ правата, сред които:

- Дела за регламентиране на връзките между лица от един и същи пол: *Koilova and Babulkova v. Bulgaria* | *S.Dimitrova v. Nikolay Kabuth v. Bulgaria* | *Angel Miklashevskiy v. Bulgaria*;
- Дела за смяна на гражданския пол: *Ivanov v. Bulgaria*;
- Дела за вписване на двамата родители от един и същи пол в акта за раждане: *Ferreira v. Bulgaria*.

ДЕЛАТА, КОИТО ВОДИМ

- Признаване на сключени в чужбина еднополови бракове.
- Признаване на актове за раждане, издадени от чужда държава, в които са записани двама родители от един и същи пол.
- Дела за дискриминация.
- Дела за престъпления от омраза срещу ЛГБТИК+ хора.
- Дела за смяна на имена на основа сключен брак.
- Дела за осиновяване от втория невписан партньор.
- Дела за смяна на гражданския пол на транс и интерсекс хора.
- Дела за предоставяне на международна закрила по Закона за убежището и бежанците.
- Дела за противодействие на промените в Закона за предучилищното и училищно образование.

ВИДИМОСТ И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ПРЕЗ 2024 г.

HUMAN
RIGHTS
FORUM

На 16 март 2024 г. за трета поредна година **Форум права** събира на едно място правозащитници, активисти и съмишленици, обединени около темата за правата на човека. В третото издание чухме 11 вдъхновяващи истории в сферата на детското здравеопазване, достъпа до вода, липсата на равнопоставеност на работното място, журналистика и правозащита, икономическо неравенство на ромската общност и много други.

Четвъртото издание на Форум права ще се проведе на 15 март 2025 г.

Целта на Форум Права е да покаже, че правата на човека са нещо, което засяга всеки един аспект на живота ни като граждани на дадена държава и граждани на света.

sofiahumanrightsforum.com

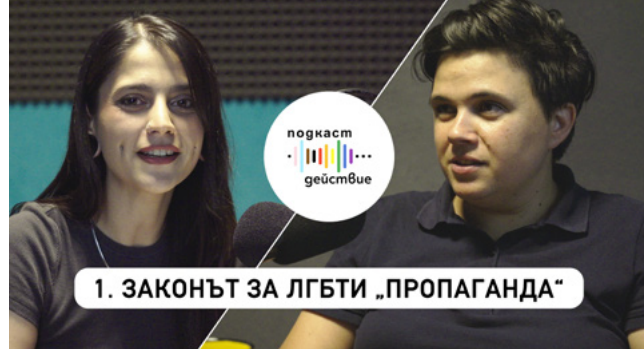

14-тото издание на **Sofia Pride Film Fest**, единствения международен ЛГБТИ филмов фестивал в България, се провежда от 4-ти до 15-ти юни 2024 г. и бе посетен от над 1000 зрители.

За Награда на публиката се състезаваха 10 пълнометражни и 12 късометражни ленти от 4 континента, които разкриват проблемите и битките на киуър хората в международен план. Фестивалът бе открит с македонското предложение за Оскар „Домакинство за начинаещи“ и завърши с турско-грузинския филм „Пресичане“, спечелил наградата „Тегу“ на Берлинале през февруари 2024 г.

15-тото юбилейно издание на фестивала ще се проведе от 3-ти до 12-ти юни 2025 г. в София.

www.sofiapridefilmfest.org

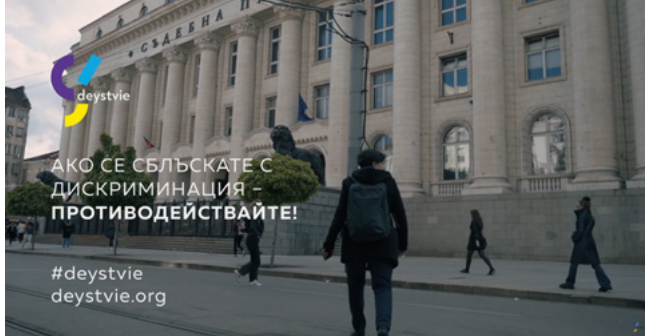
Създадохме подкаста на Действие – **“a safe place”** за ЛГБТИ+ хората и за всички, които искат да се информират за фактите, свързани с общността. Тук говорим за различни казуси, отговаряме на разнообразни теми, като търсим мнението на юристи, политици, психолози.

Защо е важно да говорим за слона в стаята, за какви права настояват киуър хората, болест ли е да си гей или транс – за всичко това е подкастът на Действие. Водещата Таня Илиева е изключително разпознаваема в средите, с което се постига и желаният ефект за доверена локация в лицето на подкаста.

С над хиляди гледания на видеата за няколко месеца и почти 300 абонирани за канала, и през 2025-а ще продължаваме да акцентираме върху уязвимите точки от това да си ЛГБТИ човек в България, както и върху възможните решения.

последвай канала на подкаста на Действие

Имаш права! Потърси ни! Избрахме за слоган на кампанията ни за противодействие срещу дискриминацията. Показахме ви 12 видеа, които илюстрират конкретни казуси от живота на ЛГБТИ+ хора.

В тях се разглеждат проблемите, свързани с невъзможност на партньор от същия пол да дари орган за трансплантация на любимия си човек, както и липсата на право небιологичен родител да посети детето, което отглежда, поради непризнаване на хората от еднакъв пол за семейство. Транс хората не могат да пътуват заради несъответствие в начина, по който изглеждат, и снимката от документите им. Трудно им е да намират работа по същата причина. Не могат да ползват здравни осигуровки..

Във всички кадри апелираме потърпевшите да се възползват от pro bono помощта на Действие, осигурена през Правната ни програма.

Видеата са гледани над 110 000 пъти и продължават да са достъпни както в социалните ни канали, така и в YouTube акаунта на Действие.

последвай канала на Действие

През 2024 г. „Действие“ си партнира с фотографката Вера Гоцева, за да надникнем зад вратите на 14 български семейства, събрани във **фотокнигата „Приемане“**

„От една страна, „Приемане“ търси отговор на въпроса „Какво е за теб семейство?“. От друга, показва различните интерпретации на отговор, които, оказва се, много си приличат. Защо „приемане“? Защото да създадеш семейство е до голяма степен свързано с приемането да влезеш в роля. Било то в ролята на партньор, или на родител. Приемаш различна ситуация. Приемаш другия. Приемаш себе си по нов начин. Приемаш собствената си безпомощност и уязвимост. Приемаш, че си свързан по особен начин с миналото и с тук и сега. „Приемане“ е и да приемеш, че има всякакви семейства. Много хетеросексуални семейства, но и много ЛГБТИ семейства. В книгата исках те да присъстват поравно, но по естествен път в процеса се случват така, че преобладават онези хора, които обикновено не са видими. „Приемане“ е отворена врата, през която влизаме заедно в домовете на всички тях.“ – *Вера Гоцева - Ломовера*

вземи си книга

Безправие на ЛГБТИК+ хората: На 11 и 12 юни 2024 г. се проведе международната конференция „Безправие на ЛГБТИК+ хората“, организирана от ЛГБТИ организация Действие и Нов български университет, в която се включиха на 130 души от България и чужбина.

В първия ден на конференцията се включи лично Н.Пр. Фредерик Мъорис, посланик на кралство Белгия, а също и представители на Посолството на САЩ и на Обединеното Кралство. Във форума участваха съдии от Софийски районен съд, Софийски градски съд и Върховен касационен съд, прокурор от Софийска градска прокуратура, редица адвокати, а също и представители на Министерството на правосъдието, Комисията за защита от дискриминацията, Държавна агенция за бежанците, Столичен общински съвет и др. Включиха се и редица представители на неправителствени организации, вкл. „Фридрих Науман – за свободата“, „Америка за България“, „Център за изследване на демокрацията“, „Институт за пазарна икономика“, „Български фонд за жените“ и др.

Вторият ден на конференцията беше с академичен фокус и се проведе в Нов български университет. Присъстваха лично от Н. Пр. Катарина Рагнит, посланик на Кралство Швеция, която сподели шведския опит с развитието на правата на ЛГБТИК+ хората, и Н. Пр. Ирене Мария Планк, посланик на Федерална република Германия.

Платформа за активни граждани Лидерландия разполага с четири онлайн модула, обхващащи над 20 теми в сферата на гражданското образование. Съдържанието в платформата е достъпно с жестов превод. Подкрепихме 7 предложения за кампании от успешно завършили обучението потребители. Дейностите на подкрепените кампании се проведеха в София, Пловдив, Севлиево и с. Дреновец. Сред тях бяха инициативи като *Queer Sofia*, Нови политики за бъдещи майки, *Cultural Canvas* и Усещане в партньорство със специалното училище за ученици с увреден слух „Проф. Денчо Денев“. Достигнахме над 2500 хора от маргинализирани групи като активни потребители на платформата, в социалните мрежи, присъствали на събития и обучения или като бенефициенти на 7-те подкрепени от нас кампании.

www.leaderland.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 АДМИНИСТРАЦИЯ ЗА ПРЕЗИДЕНТА
 Вх. № 48-00-27
 Получено на... 12.08.2024 г.

През август народните представители забиха кол в полето с правата на човека. С промени в **Закона за прегучилищното и училищно образование** те фактически забраниха говоренето за сексуална ориентация и полова идентичност в училище. Екипът на “Действие” работи усилено за противопоставяне на дискриминативната норма.

С подкрепата на 76 НПО и 7038 подписа на физически лица внесохме искане за вето. За съжаление, президентът не наложи такова, което за нас е неправомерна подкрепа в интерес на ограничаващи демокрацията закони.

Продължаваме дейността си за информиране на общността и очакваме реакция и от Европейската комисия. Темата беше дискутирана в срещи между евродепутати, еврокомисари и представители на българските ЛГБТИ неправителствени организации.

сканирайте за повече информация >>

Предоставяне на правна помощ на търсещи международна закрила

ЛГБТИ организация Действие предоставя безплатна правна помощ и представителство на ЛГБТИ хора, търсещи международна закрила. През 2023 и 2024 г. успешно се преборихме за промяна на практиката на съдилищата в България и на ДАБ за предоставяне на международна закрила на руски граждани опозиционери на диктаторския режим и представители на ЛГБТИ общността като отделни основания за предоставяне на статут.

Алекс и Ангрей

Дело за предоставяне на закрила

Алекс е от Русия, а Ангрей – от Беларус. В тези страни те са обект на политическо преследване. Затова през 2022 г. бягат в България и подават молба за закрила. Българските институции обаче дават убежище само на единия. Алекс и Ангрей са семейство. Но България не признава това.

Държавна агенция за бежанците отказа разглеждане на втората молба за закрила на Ангрей.

С окончателното си решение АССГ отменя отказа на ДАБ да разгледа втората молба за закрила. Изключително сме горди не само от своята работа по делото, но и от АССГ, който отделя изключително внимание на получения от Алекс бежански статут като Съдът посочва: „В действителност изводите от *Сотан* касаят тълкуването на правото на пребиваване, но несъмнено са относими и към молбата за закрила, тъй като съдържат принципа, изведен от СЕС, че държавите членки имат задължение да зачетат еднopolовите бракове единствено за целите на упражняване на права, които лицата черпят от ПЕС, а несъмнено такова право е правото на закрила“.

ОКОНЧАТЕЛНО: "Деиствие" осъди ВМРО за дискриминация

Казусът започна през 2021 година, когато ВМРО написа насаждаща разединение и омраза публикация във Фейсбук страницата си във връзка с филма "Змия" - част от селекцията на София Прайд Филм Фест през 2021 г. Филмовият фестивал се организира от 2012 г. от ЛГБТИ организация "Деиствие". Представителите на ВМРО манипулативно внушават, че филмът е с "невероятен перверзен сюжет, в който педофилията се разглежда като нещо напълно нормално" - становище, което не отговаря на истината

В поста си ВМРО призовават да се спре прожекцията на филма, в резултат на което над 500 привърженици на политическата партия обграждат мястото на прожекция на филма. ЛГБТИ общността тогава организира жива верига с телата си, за да защити правото си на мирно събиране и да защити културата си, както и физическото продължаване на София Прайд филм фест. Вечерта след края на прожекциите много представители на общността бяха преследвани и нападани по улиците към домовете си.

"Деиствие" подаде жалба в Комисията за защита от дискриминация (КЗД), като през април 2023 г. комисията постанови решение, според което дискриминация

от страна на ПП ВМРО по отношение на ЛГБТИ+ общността не е осъществена. Последва обжалване пред Административния съд София-град (АССГ), който с решение от 12.10.2023 г. отмени отказа на КЗД и посочва, че ПП „ВМРО-Български национално движение“ е нарушила забраната за дискриминация, като е осъществила „тормоз“. Комисията за защита от дискриминация смята решението на АССГ като неправилно и незаконосъобразно и съответно внесе касационна жалба срещу него.

През 2024 г. Върховният административен съд излезе с окончателно решение, че политическа партия „ВМРО - Българско национално движение“ е упражнила тормоз и дискриминация към настоящия председател на ЛГБТИ организация "Деиствие" Деница Любенова, към предишния председател, както и към ЛГБТИ общността като цяло.

Съдът посочва, че стигматизирането на хора поради тяхната сексуална ориентация, насаждането на нетърпимост и враждебност към групи от хора, принизяването на човешкото достойнство, не може да бъде оправдавано и квалифицирано като „свободно слово“, каквото всъщност не е, както и че е недопустимо правото на свободно изразяване да се използва като параван за разпростираняване на идеи и схващания, които унижават личността, създават нетърпимост и нетолерантност към определени групи от хора.

Комисията за защита от дискриминация и политическа партия „ВМРО – Българско национално движение“ са осъдени да заплатят на жалбоподателите и на ЛГБТИ организация "Деиствие" по 1000 лева за направените по делото разноски.

сканирайте за повече информация >>

ЗНАКОВИ ДЕЛА

РАБОТАТА НИ С МВР ПРОДЪЛЖАВА

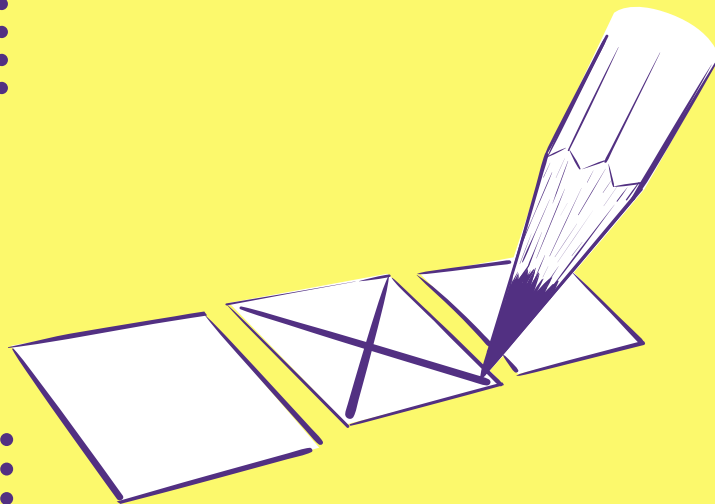
От 2019 г. обучаваме полицейски служители съвместно с МВР, Съвета на Европа и Академията на МВР. До днес имаме обучени близо 500 полицаи от цялата страна.

НАШИТЕ ПЕТИЦИИ

В българския парламент все още липсва мнозинство от народни представители, които да подкрепят каузата за равно третиране на ЛГБТИК+ хората. В периода 2018-2022 г. внесохме две петиции за промяна на българското законодателство, подписани от близо 5000 човека.

През 2024 г. с подкрепата на 76 НПО и 7038 подписа на физически лица внесохме искане за вето към президента за промените в **Закона за редучилищното и училищно образование**, с които се забранява ЛГБТИ пропагандата

КАК МОЖЕШ ДА СЕ ВКЛЮЧИШ?

сЪДЕЙСТВИЕ

Свържи се с нас на
members@deystvie.org

Действие е членска организация. Нуждаем се от членове, за да продължим работата си към постигането на пълно правно признаване и социално включване на ЛГБТИК+ хората в България.

възДЕЙСТВИЕ

Свържи се с нас на
sponsors@deystvie.org

Ако вярваш в каузата и работата ни, можеш да съдействаш, като станеш наш спонсор.

възаимоДЕЙСТВИЕ

Свържи се с нас на
board@deystvie.org

Все повече ЛГБТИК+ българи емигрират. Много от тях не са изгубили интерес към това, което се случва с ЛГБТИК+ общността в България.

Искаме да чуем мнението ти и да бъдем активни заедно – даже и дистанционно.

За това Консулативния ни съвет и посланиците от ЛГБТИК+ българи в чужбина съществуват!

Погкрени ни!

Pay Pal / info@deystvie.org

IBAN: BG20UNCR 7000 1523 1228 10

Свържи се с нас!

deystvie.org

nohate.deystvie.org

sofiahumanrightsforum.com

sofiapridefilmfest.org

leaderland.bg

[f /lgbtdeystvie](https://www.facebook.com/lgbtdeystvie)

[@ /lgbtaction](https://www.instagram.com/lgbtaction)

[in /youth-lgbt-organisation-deystvie](https://www.linkedin.com/company/youth-lgbt-organisation-deystvie)

- Ако сте обект на дискриминация
- Ако сте жертва на престъпление от омраза
- Ако искате правно признаване на връзката с партньора си
- Ако искате да носите една фамилия с партньора си
- Ако сте транс човек, който иска да смени гражданския пол в документите си

ПОТЪРСЕТЕ НИ!

**Ние ще ви
помогнем!**

legal@deystvie.org
nohate.deystvie.org

Благодарим за дългогодишната подкрепа

British Embassy
Sofia

Kingdom of the Netherlands

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.
Bulgaria and North Macedonia

Европейска
КОМИСИЯ

бла

го

зодга

следващия

рум!

път